

RTU studiju kurss "Latviešu valoda īpašiem nolūkiem"

33000 Datorzinātnes, informācijas tehnoloģijas un enerģētikas fakultāte

Vispārējā informācija

Kods	VSL712
Nosaukums	Latviešu valoda īpašiem nolūkiem
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Tatjana Smirnova - Doktors, Asociētais profesors
Mācībspēks	Diāna Rūpniece - Lektors Dace Ratniece - Asistents
Apjoms daļās un kredītpunktos	2 daļās, 18.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kurss paredzēts studējošajiem ar priekšzināšanām latviešu valodā kā svešvalodā, kas atbilst B1/B2 EKPVA līmenim. Tā ir intensīva valodas apmācība, iekļaujot profesionālās valodas prasmju pilnveidošanu, kā arī latviešu valodas terminoloģijas praktisku pielietošanu rakstveidā un mutvārdos. Kursa ietvaros studējošajiem jāapgūst īpaša terminoloģija, specifiskas gramatiskās konstrukcijas, kas attiecīgajā nozarē raksturīgas tehniskajai un juridiskajai literatūrai. Studiju tematus, uzdevumus un tekstus izvēlas kursa docētājs atkarībā no studentu specializācijas jomas (inženierzinātnes, valsts un kultūras studijas, diplomātija, starptautiskā sadarbība, nekustamo īpašumu pārvaldība, digitālās humanitārās zinātnes, ekonomika, finanšu inženierija, inovācijas un uzņēmējdarbība, reģionālās attīstības un pilsētekonomikas inženierija). Īpaša uzmanība tiek pievērsta kompetences attīstībai attiecīgās jomas tiesiskā regulējuma galvenajos aspektos: ar specializācijas jomu saistīto normu, noteikumu un juridisko aktu izpēti, analīzi un apstrādi, juridiskā un normatīvā terminoloģija, standarti, ar regulējumu saistīto jautājumu apspriešana. Kursa mērķis ir latviešu valodas prasmju (lasīšana, rakstīšana, klausīšanās, runāšana) apguves turpināšana, lai zināšanu līmenis kursa noslēgumā sasniegtu B2 EKPVA līmeni.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Kursa mērķis ir (1) attīstīt un pilnveidot integrētās latviešu valodas kā svešvalodas prasmes un kompetences dažādos ar uzņēmējdarbību un speciālo profesionālo jomu saistītos kontekstos, tādējādi sagatavojot konkurētspējīgus speciālistus starptautiskajam darba tirgum, (2) attīstīt komunikatīvās kompetences, lai studējošie brīvi spētu paust savu viedokli par dažādiem ar profesionālo jomu saistītiem jautājumiem, sazināties dažādās ikdienas situācijās, kā arī savam sarunu biedram pastāstīt par Latvijas kultūru, mākslu, mūziku, literatūru. Kursa uzdevumi: (1) attīstīt teksta izpratni kā informācijas uzziņu un analīzes avotu; (2) papildināt savas zināšanas latviešu valodas gramatikā (deminutīvu veidošana un lietošana, atgriezeniskie lietvārdi, atgriezeniskie darbības vārdi, darbības vārdi divdabja formā, divdabja teiciens, iespraudumi un savrupinājumi, latviešu valodas sintakses jautājumi, pareizrakstības likumi utt.); (3) attīstīt rakstīšanas prasmes; (4) attīstīt prezentāciju un diskusiju prasmes; (5) uzlabot klausīšanās izpratni un izteiksmes precizitāti; (6) pilnveidot zināšanas terminoloģijā izvēlētajā specializācijas kontekstā. Šajā kursā tiek apskatīta detalizēta teksta analīzes metodika, īpašu uzmanību veltot tam, kā strādāt ar tekstu zinātnes, tehnikas vai juridiskajā jomā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studējošie patstāvīgi piedalās dažādās aktivitātēs, iesaistās semināros un diskusijās latviešu valodā; semestra laikā pilda mājasdarbus, gatavojas un nokārto vairākus zināšanu pārbaudes darbus (kontroldarbus, testus, kā arī eksāmenu kursa noslēgumā). Studenti lasa profesionālo literatūru latviešu valodā, rakstot pārskatus un kopsavilkumus, apgūst un analizē nozares terminoloģiju, izmantojot elektroniskas vārdnīcas un programmatūru, sagatavo atskaites, tēzes, kopsavilkumus un esejas.

Literatūra	Obligātā. // Obligatory : Auziņa I., Berķe M., Šalme A., Vaivade V. Laipa. B1. Latviešu valodas mācību grāmata pieaugušajiem Mācību grāmata. Rīga: Latviešu valodas aģentūra, 2019. Auziņa I., Berķe M., Šalme A., Vaivade V. Laipa. B1. Latviešu valodas mācību grāmata pieaugušajiem Darba burtnīca. Rīga: Latviešu valodas aģentūra, 2019. Auziņa, Inese,. Latviešu valodas gramatika : morfoloģija : pārskats par vārdšķirām tabulās un shēmās /Inese Auziņa. Rīga : Zvaigzne ABC, c2014 (Poligrāfists), 24, [1] lpp. : tab. ; 29 cm. Papildu. // Additional : Briedis R., Silova, L. Ko pasaka pasaka? Leģendu un pasaku antoloģija. Rīga: Latviešu valodas aģentūra, 2015. Ceplīte B., Ceplītis L. Latviešu valodas praktiskā gramatika. Rīga: Zvaigzne ABC, 1997. Guļevska D., Miķelsone A., Poříte I. Pareizrakstības un pareizrūnas rokasgrāmata. Latviešu valoda. Rīga: Avots, 2002. Klēvere-Velhli, I., Naua, N. Latviešu valoda studentiem. Mācību grāmata un audiopielikums CD. Rīga: LVA, 2012, 2013, 2014. Latviešu valodas darbības vārdu tabulas. Rīga: Latviešu valodas aģentūra, 2014. Latviešu valodas uzdevumu krājums. Rīga: RTU, 2005. Remgere Dz. Vingrinājumi latviešu valodā mazāktāuību skolām 10. – 11.klasei. Rīga: Pētergailis, 2003. Romane A. Latviešu valodas rokasgrāmata. Tabulas, shēmas. Rīga: Zvaigzne ABC, 2000. Rubīna A. Latviešu valodas rokasgrāmata. Rīga: Zvaigzne ABC, 2006. Sarma I., Ābola S. . Lasīšanas tekstu un uzdevumu krājums. 1.daļa Mācību papildlīdzeklis ārvalstu studentiem Rīga: Latviešu valodas aģentūra, 2018. Sarma I., Ābola S. Lasīšanas tekstu un uzdevumu krājums. 2.daļa Mācību papildlīdzeklis ārvalstu studentiem Rīga: Latviešu valodas aģentūra, 2018. Auziņa, Inese,. Literatūra 12. klasei : mācību grāmata /Inese Auziņa, Dace Dalbiņa. Rīga : Zvaigzne ABC, 2009 (Jelgavas tipogrāfija, 2014), 255, [1] lpp. : il., kartes ; 25 cm.
Nepieciešamās priekšzināšanas	B1/B2 EKPVA līmenim atbilstošas priekšzināšanas latviešu un angļu valodā

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Ciemošanās Latvijā un savā valstī. Gramatika: darbības vārdu “iegūt”, “apgūt”, “kļūt” konjugēšana vienkāršajos laikos; palīgteikumi, kurus ievada “tāpēc ka”, “jo”, “lai”.	10	10	0	0
Nodarbošanās veidi un iespējas brīvajā laikā. Vaļasprieki un izklaides iespējas Latvijā un Ķīnā. Sports. Gramatika: atgriezeniskie lietvārdi ar izskaņu “-šanās”, to locīšanas paradigma.	10	10	0	0
Prakse un prakses dienasgrāmatas rakstīšana. Dažādu sarežģītākas pakāpes reklāmas tekstu lasīšana un izpratne. Gramatika: darbības vārda salikto laiku formas un konjugēšanas paradigma.	10	10	0	0
Intervija un darba intervija. Detalizēta dzīves apraksta jeb CV sagatavošana.	4	4	0	0
Reklāma masu medijos un periodiskajos izdevumos. Darba sludinājumi. Reklāmas teksta sagatavošana.	4	4	0	0
Latvijas kultūras vēstures jautājumi. Atkārtojumā: īpašības vārda salīdzināmās pakāpes un īpašības vārdi ar nenoteikto un noteikto galotni latviešu valodā.	20	20	0	0
Svarīgākie dzīves notikumi. Sociālie sakari. Pagātnes vērtība. Atkārtojumā: darbības vārdu “pētīt”, “vēlīt” konjugēšana.	8	8	0	0
Viena diena darba dzīvē – iejušanās savā nākotnes darbavietā. E-pasta vēstules sagatavošana. Gramatika: darbības vārda vajadzības izteiksme.	6	6	0	0
Dzīvesvieta un īpašums: nekustama īpašuma cena, plānojums, atrašanās vieta, pirkšana un pārdošana, īre, kredīts mājokļa iegādei. 6. deklinācijas lietvārdu lietojums.	8	8	0	0
Mājokļa iekārtošana. Darbarīki un remonta materiāli. Gramatika: darbības vārdu konjugēšana ar priedkļiem.	4	4	0	0
Dzīves ritms, beidzoties darbadienai. Grāmatas, kino, teātris. Informācijas iegūšana (bibliotēkā, grāmatu veikalā). Gramatika: darbības vārda darāmās kārtas saliktā tagadne.	8	8	0	0
Veselīgs dzīvesveids un tā izpausmes. Gramatika: darbības vārda saliktā tagadne; īpašības vārda salīdzināmās pakāpes, vispārākās pakāpes veidošana.	8	8	0	0
Teksta analīze speciālajā jomā, terminoloģijas vingrinājumi, diskusijas, kuru avots ir teksti.	50	50	0	0
Terminoloģijas uzdevumi, darbs ar tekstu (kopsavilkums, komentāri, ar leksiku saistīti uzdevumi, diskusijas).	46	46	0	0
Likumi, normas, standarti, attiecīgās jomas regulējums.	24	24	0	0
Pārbaudes darbi.	20	20	0	0
Kopā:	240	240	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Prot lasīt un izprast izlasītās informācijas saturu augstākas sarežģītības pakāpes monologos, dialogos, intervijās un augstākas sarežģītības pakāpes tekstos specialitātē.	Pārbaudes darbi, mājasdarbi, eksāmens.
Prot identificēt un pielietot nozares terminoloģiju mutvārdu un rakstveida saziņā, kursa ietvaros izveidojot augstākās pakāpes terminoloģisko kompetenci atbilstošajā nozarē.	Mājasdarbi, prezentācijas, eksāmens.
Spēj sagatavot un prezentēt detalizētu nozares terminu glosāriju.	Glosārijs (200 vienības, prezentācija).
Bez problēmām spēj uztvert satura būtību par aktuāliem profesionāliem, kā arī ikdienas un ar Latvijas kultūras vēsturi saistītiem tematiem audio/video tekstos.	Pārbaudes darbi, mājasdarbi, eksāmens.
Spēj sarunāties, brīvi paust savu viedokli par dažādiem augstākas sarežģītības pakāpes jautājumiem, piedalīties diskusijās.	Mājasdarbi, prezentācijas, eksāmens.
Spēj atlasīt un izklāstīt informāciju vairākos režīmos un formātos, panākot plānoto retorisko ietekmi (paskaidrojot, kā ietekme tika nodrošināta) un prezentēt to dažādām mērķauditorijām, izmantojot dažādu mediju (teksta, grafikas, audio, video) nozīmes veidošanas iespējas.	Pārbaudes darbi, mājasdarbi, eksāmens.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Darbs nodarbībās	5
Pārbaudes darbi	20
Prezentācijas	10
Mājas darbi	10
Glosārijs	15
Eksāmens	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	9.0	3.0	3.0	0.0		*	
2.	9.0	3.0	3.0	0.0		*	